

5. A települési érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A haranglábak a XVIII. században terjedtek el a Habsburg Birodalomban. Ennek oka, hogy bár II. József türelmi rendelete nagy szabadságot adott a protestáns felekezeteknek, úgy engedélyezte számukra a templomépítést, hogy az építmény nem kerülhetett az utcára és nem lehetett tornya. Így a református, kálvinista falvakban különálló haranglábakat emeltek a hívők. Legegyszerűbb formájuk az ún. ágasfából kialakított harangláb, mely egy Y-t formáz, a két szára között a harangot tartó keresztfával. A haranglábak templomok, iskolák mellé kerülnek, esetleg a falu főterén állítják fel őket. Harangjának szavával hívják a hívőket imádkozni, búcsúztatják a halottakat. Modern korunkban a haranglábakat legtöbbször emlékhelyeken állítják fel. Államalapításunk ezer éves évfordulójának alkalmából döntött úgy a település Képviselő-testülete, hogy a temetőben állítat egy haranglábát és egy lélekharangot a halottak búcsúztatására.

A haranglábát Doboz Nagyközség Önkormányzata 2000-ben állította. Dr. Füredi Gábor fafaragó első munkája Dobozon. Az alkotó Koós Károly stílusában tervezte meg a fából készült haranglábát Szent András kötéssel és kétsoros, apró zindelytetővel. A harangláb mindkét oldalán egy vázából indul ki a virágfüzér, mely az élet kuszaságát jelképezi. Különböző virágmotívumok jelennek meg ezen a füzéren, margaréta, nyílt tulipán, bimbó tulipán. A Szent András kereszt szárain a készítő és a készítettő neve és a készítés dátuma szerepel. Középen a település címere látható. A két egyház jelképe, a kereszt és a kehely látható a haranglábak fenti záródásában. A kehely keresztény katolicizmus, a kereszt a protestáns egyház jelképe. A zindely tetején található a „bús vitéz” vagy záró fa, mely 90 fokban el van forgatva. „Kelet felé néz a bús vitéz”, mely az ősök keletről való érkezését jelképezi. A haranglábban található lélekharang Galambos Sándor bronzöntő mester munkája. A lélekharang történetéhez tartozik, hogy az első harang kicsinek bizonyult, így egy másik harangot kellett készíttetni a településnek. Ez a harangszó kíséri utolsó útjukra az e világtól búcsúzó dobozi embereket.

A haranglábát és a lélekharangot 2000. augusztus 19-én a Millenniumi Kulturális- és Sportnap keretein belül ökumenikus szertartással szentelték fel.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A Kós Károly stílusában készült fából ácsolt, fásindellyel fedett építményt településünk az államalapítás ezer éves évfordulója alkalmából állította az elhunyt doboziak emlékére, tiszteletére. A haranglábát Dr. Füredi Gábor fafaragó képzőművész, II. János Pál apostoli áldásának birtokosa, Szent György Lovagrend tagja készítette, keze munkáját számos köztéri alkotás dicséri megyszerte- Körösnagyharsányban, Gádoroson, Szentesen, Kevermesen-. A harangláb egyben emlékhely is, halottak napján a település lakói gyertyát gyújtanak a haranglábánál, így emlékezve elvesztett szeretteikre.